

քրիստէ մէյտանա չըգարամայրաւ, 1860
տա. քննախնին Մարտնիկէն բաժնիդ.
ինձիկապ օլտուդտան վէրիւթպէթ.
լու Մաղլուժ Էֆէնտնիկն վէֆաթըն.
տան աննագ պէշ անէն սոլաւ նէշլի.
նէ ճէսարէթ խէպլիլի տիր : Հար
պու թի Քիւրսիկի Շէլիք մնաուու.
Մճախնետր վլալկա, մէղբուր թի.
թապ միւնտէրիճաթընըն Գաթժօյիթ
քրիստէօի հազգընտա իւրամոթըն նա.
Ֆիա իճրաւընտա պուլունմուշ օլան
պիր աղըլը բաթմիդ պէշյհնտէ պիր
թաղըմ հազալէթմէն իպարէթ օլ.
սուղուճու աղնայարադ, անըն նէշլի.
նէ մուսանաթա լէթմիշ տիր, վէ պու
մէպէպտէն նաշի, մուսալիւշ պու
տէֆա տախի լմէէլիֆ իլլէտիլ թի.
թապը թապ ու նէշլի իլիտիրմէյէ մուշ
վաֆիֆադ օլամամըշ աղը : Մէղբուր
քիթապտա միւնտէրիճ օլան պէշաւ
նաթ ու իֆատաթա իլլիննէ, պուճա
լար քիլիսանթ լմէվարիլիս վէ կ'յօմ
աղ թիլի, ըննտէ վէ Ֆէլ օլլէ տալի
միլին եաղաղըլ լարըն սալ մուլմա
պըդ տէրիլ տիր : Պուճտան Բաշգա
տէրունի քիթապտա պիր գաշ պասլ
տախի ճօլրաֆիլայա վէ լմէվարիլիս
տալիլ մալիւմաթ վէրիւթիշ տիր քիւ.
Շարգ Գաթժօյիթ միւլէլմէլիլինի իգ.
լարլարընտ պաղըլըրտա, միւլէլիլի
մէղպուրուն վէրտիլի մէղբուր մալիւ.
մալիւտա բէք չօդ եաղըշըլըլար օլ.
մար տիր :

Պոստուսն ինչ պէրապէր մէջքիւր
քիթմապըն Մարօնիէր ինտինտէ պէօ-
յիւք ի իմիպաշը վար աըր • կիղիսէն
էրուէն էլէ օգույուպ ապքիր անըն միւն-
տէրիճաթընը դաաալը է իմիշ տիղլէր •
Հէր նէ իսէ • Մաւօնիլէր Գաթմ-
լիք օյնուէ օւնմաշ • վէ քնուտիլիւն
ապիղ Դաղ աւրնաա հիւրմէթ ու լա-
յէթ ի թմարքէրի զէվաթ Գիւրսիի շե-
րիֆ թարափընտան թանըրլը թանը-
մաշը • պուշլար Միւլքիլէրէ լա-
ճի պիւր շէյ տէյիլ տիւր • օնուսն ի իւն
պէյնէրինտէ ասլա պիւր գիլլ ու գալ
յիւր ու պուր զաղաբընը Մարօնիլէր ինչ
հաշտապապիլիլէրք ։

1869 ԹԱ ՓԱՂԻԼԺԼՈՒ ԵՐԱՍԼՓ
ՏԱՐԼԱՆ ՆԱՄ ԲԱՀԻՍ ԲՕՄՆՅԱ ՀԱՂԻՐԸ
ԼՐԱԿ, ՎՃԱՐԻԿԱՆ ՆԵՂՏՐԻՆՈՒՆ ԷՐԻՆԵՅԻ

չարդ ինչ խեղճութեանը նապայ ու թոյա-
կին օլունտուգտա, աթիւղ Սխլութեանի
թիւխտաւընը, Պետոյս առաքեալ վե
անըն խալէֆերինին ուր լ'յեթի Տաղ-
գընտա գաղտու իթմիշ օլտուղու թա-
լիւթթըն նե թարգմտ խալէկինի պիւր
բեհալեք վառեթ թարլըն պիւտիւրմէսի
դըմընտա մեղաւտա բեհա խալիւիշ
տիւր Բաճկալի մեղաւտը Տալուտ, վու-
ղ ու պուլուն բեհայս մուխալիֆեթ
իթմէքսիլին օլ պաղատէ Լաթիննե պիւր
բեհալեք գալ'մէ ալըպ, մեճկիսի ումու-
միլէ տալիթ օլունտա պիւ ճիւղէ բե-
հապիլն վե թիւղ օլտուտա տաղըթմըշ,
վե միւքտաթաթ օլտալ իւղէ Բաղա
հաղըթ լիլէթիլին պիւղըպթ քիւտիշ ին-
տան պիւր միտաւա նալիլ օլ'ուշ տուր Է
Մեղքիւր բեհալէ Մեճկիսի ումուի
տեճ խալիճաէ հիւլ քիւնէյէ տաղըլ-
մաթըշ տըր, վե դաթին Լաղըլըշ Լա-
թին լիւտալ իւղէ օլտուղու իչիւն,
թիւրքիա մեմալիքինտե վե Շարպտա
հիւլ քիւնէ անըն մեալի միւնտեթիւճ
Էլըր տըղպաւտա խալի Է Էն օլիւնիչէ
նեկալեքն, բեհալէյի մեղքիւրմէ միւլէ
լիֆիլ, քիւտի լիլէլիֆերտեսինտե
Շարպտա պուլունտա հէր պիւր միլլե-
թին պիտալէթի հաղգընտա մալիւ-
մաթ վեթուրտեճ ոսթա, Մարօնլէ-
լին տալի, ալէն Սխլութեանի օլտալ,
մուալիսալին բաֆըլըլըղա ոսթըթ-
տըղլարընը վե օն իւչիւնճիւ աղըլտա
իննո իլէնտիւտաճ Բաղաւտըն ղեմանըն-
տա Մարթին իսիլլէ Գաթօլըլ մեղէն-
պիլին դապուլ իթիւրլէրինի պեհան
իթմիշ տիւր Է

Հէր սէ հաւ իսէ Գարօնէ գիտաբօ-
պօսարբը, Մէճիկիս ումուսնտէն ալ-
տէի՛լէրինտէ, մէղքիւր բէտալէ մէպէ-
պիւստէն Մարօնիէ՛լին Բուժ, Միլքիմ,
Սիւրեանի, Էյմէնի, Քիլասանի մէ մի-
լէն սոյիւրէ կիպի իմիպարարը օլմ-
տըղընը պէ հանէ իտէրէքը, մէյր ում
Եուսոսի Տալլուտ ալէ՛հինտէ հըրս
ու հիտուտիմ րոջհար իլլէմիյըր տիք =

Մարտիկներին բաժրելը Մասան
հաղբեթերինն Մերեթիւր բաժրելը
բիւկպեթլու Մաղում հաղբեթերի
ալէյհննոն գալէմէ ալորդը ընտանին
խնէ, հիւ պիւր էհէմիլիէթի օլմալը
օլտուղունսն, միւլարիէյհ քննուի

Հըրս ու հիտատեթինի թէսքին իշին
չու ասթիտէքի թէսսրիէ միւրաճասթ
իթմիշ տիւ :

Պու. Լիննատե Մարտիրոսյանի բաժնիչի Մասնատ էֆենդիանին, բեհապին-տան Խուսուֆ Տեպ խամիսաթ պիր հենճ ուրըքեաթիպի օլուպ, մերդում՝ ձեպե-լե Լիպաննուա քեապին Մարտիր մեք լծապեղիկին պիրնուտե լիսանը աուա պիլյի կիւղէճն լծաճաթի իմմիլ վե քեն-տի ադլ ու պարտեթիկյէ։ Մարտիրոսյան իշխոտե նամ ու շեօճրէթ դազանմըշ լորդ։ Մերդում 1867 տե խրամեթին շտե պուլունուղու բաժնիրդ իլե Բօմա-յա, Բարիսե վե Տերասաաթեթե կիտե-րէք, պուսէքտաճաթմընը լծաթիկին դարձեմե ալմըշ վե բիֆիդաթեթ լծաթիլ բաժնիրդ հապղընաա տաթի բեք չօղ մետհ ուսնալըր օղումուշ ոուր։ Պուսէպպատեն նաշլ, բաթրիլին միւ-շապիլէյճ ապիմ իւլ հլղաթ քենտի սրըքեաթիպինտեն խօնուտ օլուպ, էօհաեսինե պիր մեմուրիլէթի մուհիմ վե իմա իմմեք իսթիլ խոր։ Դնտի Պէյրուլման Մարտիր վիսղօպօլու թօպի էֆենտի 1870 տե վեֆաթ իմ-տիքտեն սօլրա, բաթրիդ, Էուսուֆ Տափուտ նամ րահիպին թէէլիֆ իլէ-տիլի բեսալէյե դաշըր պիր բեմիլ բե-սաթե դալեմե ալմաօլընը քենտի սրը-քեաթիպինե լծաթիլ խտեք, բեհա-լէյի մեղբուրէինն լազըրլ վեճհ իւղէ-դալեմե ալաղըքնուտ, քենտի թօպի էֆենտիանին էէրինե Պէյրուլմ փիսղօ-պօսու նաապ ու ինթիխապ խտեճէյի վաա իմտի։ Պուսնուս իւղէլինե ուրը-քեաթիպիլ մերդում Խուսուֆ Տեպ նամ րահիպ, իքի կիւս սօլրա քենտի բէյիպինին աղուտի մուճեպինճն Խու-սուֆ Տափուտան դալեմե ալաղըքը բե-սաթե ալեյլինտե քենտիլ տաթի պիր բեհալէ թէէլիֆ խտիպ, վաաթիկան մեճիլինն տալեթ շօլանան փիսղօպօ-սան վե բեհապիլինե վե Ֆրանսաւըն քեաթիֆէյի բուհպան թալիֆէսինե պի-րէր նիւուունե կէստէքորի։ Մերդու-մե րահիպ, 330) տահէֆէտան բարեք-քեպլ օլան իշպուր բէսալեթ, էալմընը կիւլա Մարտիր միլլեթինին րաֆիլը օլմաաղընըր իսպալմա դաաղընընըր քեաթիլ աաա իմմէյէրէք, պիրտե

Փաղրիէթիւ Եռսուֆ Տալուտ արէյ-
հնիստէ պիւր չօգ հազարէթ վէ քէն-
տինի տախիւահճադ, նասուն, այտա-
տըճը վէ սպիրէ մագամբնտա հիւքմ
կէյմիւ տիր. Պու վէճհ իլէ վիւղ օպո-
սու միւմարէյհնիս լաթինճէ վէ Ուրադ-
աւ թապ իթտիլէ րէսայէ, Սիւրխա
մէմարիւքինի հէր թարափընա եայլլ-
միւլ տըր : Եռսուֆ Տէպ էֆէնաի,
քէնաի տարլ նէպլէրինի տղնամագ
ղըմընտա թէէլիֆ կէյէտլիլ րէսայէ-
նիս խարէսի թահճընտա պուրունան
Մարոնիլէր թարափընտան տըղդաթիլ-
օղոււմտարըն թէնպիհ իլէ, անըն
միւնտէրիմաթըն լմնճիլի շէրիֆտէ
տէրճ օլունան մահարըրէպալ մու-
ղատէսէ սըրասընա գոյմագտա տըր :

(Տէվաթի)

ՄԻԻԹԷՆԷ ՎԻՅԷ

Զամբը սափիկ ճհնապը Ղլու-
քեայէթբենահլելիւ, վէ խարիճլէյ վէ
պահիլէյ նաղըլլելիւ մեփլէթլու բա-
շալէր հաղրաթը լիէ, թէշըիփամբըի
խարիճլէյ ամուփէթլու Ալի Բիպը
սէյ, էֆէնտի, ։ վէ թմարնիթլու խա-
րիճլէյ միւտըիլ սաաաաթլու Միւննըր
էֆէնտի հաղրամբը, վէ պաղը սիֆէ-
րա վէ սայիր պաղը զէփաթ հաղըր
օլտուլու հալուէ, տիւն կիճէ Տէրիւ-
սաաաթլթ Բուսիա մէփարէխսանէսին-
տէ, ժէնէրպա իննամթիլն ճհնապլելի
թարափընաան պլըր յոյսթիթ քէշիւ-
տէ պուրուրուջ ոտըր ։

— Ինկիլիթերաւ տէղէ թինին պահ-
ըը տէֆառ ֆիլթաւնուն Բիւրեանէն հա-
րեքէ թէ, Իդմիր բիշկեան հրեան էն-
կէլէնտապ իդամէթ պուլունաւդաւ,
մահալի իշարէթ ինտէն տիր :

— Սահիրը պահըը սկսեցին հե-
շտի տեսնեն բռնիմ վաբորելի, է-
րէլի իմաննրա օղոյտուլ քեօնիւ-
վէ բռնիմելի ալարադ, ալտնթ իյ-
լէմէլիլի ուսուլը ճարտնն իքնն, հե-
շնան թարալիզնտան հեշնն Մէտարը
թէվիիդ նաւ վաբը, իմանն մեղքիւ-
րն սուվաարելիլէ ասնթիլ իւզնն օն-
պէշ սաւթ զատար մէքս խտրէք

խաէն միւղաբերէնին խնկաւաստընաւ
չու էֆքեալոր պէյան իտէրլէր քի ,
Պապը Ալի զաթէն պիր բաթիւք լծալ
էին իթ'իչ օլտուզունասն , էօյլէ պիր
ձահզերի գապուլ իթ մէյն ճէրի աէր .
քեալ օլուպ , Բաթիւք ինիլ իխապու
տան միւրատ իտէ , միլլէթ քէնտի լւ
տարէի ճիսման'յէսնի իծաա իթ մէք
օլտուզունասն , պու իտարէյի պիր
մէ ճիս վէ էյեր իաթէր իսէ պիր աէ
րէիս վասէթասը իլէ միւրթմալի օլ
տուղ իտան սողրա , ալիլմղ Բաթիւք
ինիլ իտապընը իսթիտա իթ մէք ապէս
օլուր ։

Պոռ սրբատա հէր նէ դատար պի-
րինճի մէճիտէ գարա կիւր օյառ դու-
խդ է ասըլ մէյզուի պահս սլան-
մաստէյէ Եանի կաթմողիկոս հազրէթ-
լէրինին, միլլէթին ճիամանիճէ իկար-
օրւնան հուգուդու դուրթարըլ ան-
շարըլ իլէ Բալթըրդէ ինթիմասըլ նո-
Եօյաւ մասլըին օյանճըր մաստսիսին-
տիւլիչնմէր լազըմ կէտիյի պազըլա-
թարաքնտան իկթար օրւնուր իտի-
տէ, մաւաքէրէ ուզանազընտան
չու հուգուդուն դուրթարըլ ասըլ չա-
րէսի, պէրթիմ մէսլէլէնին բուհանի ճի-
հէթի միւլաքէրէսինէ պուլունմաթ-
իսթիտիւլուն օյառուդունան պու հի-
հէթին միւլաքէրէսինէ կէչիլիւ :

Չամիկդատէ Թովհանէս Էֆէնտի,
միլլէթին լէխի, բուհանիսիւնի խնթի
խապ իմմէյէ հազդը միւսէլլէմ՝ օլ-
աուզունու, վէ իլք իքի բուհանի ըն-
ցիպէրիմիզ միլլէթնէ խնթիխապ գըլ-
լընդը, վէ իւլիսնդիսիւնիւ Բաբար
հազրէթլէրի թայէնին իմմըլ խսէ տէ,
պու պապազէ վաղթըլ ղէմաըլ իլէ բըր-
թէսթօ օլուննուշ օլաուզունու պէյան
խտէր օլաղաա Կիլիկիա Կաթողիկո-
սունու ըխադպրաբըլ խնթիխապ ի-
տէր խտի, լաքին պու քիւրսի Սիմա-
պօլ քիւրսիսի իլէ պիլիշնիպ, Սիմա-
պօլս նաղլ օլուննուզունաան, միլ-
լէթին հուգուզու պաղթի տիր տէր:

Պռննուն իւզէրինէ միլլէթին . քի-
րիսէճէ մաթլու՝ օլան հուգուգու իլէ-
եէնի կաթոզիկոսլուդ շէրպայիթի թաթ-
պիդ . օլունաուգաա , թէպէյեիւն ի-
աէր . քի ,

1. Ուսուլու դատիմէ իղ թիղա,
սընճա, բխգ ոպոս թայեխն լազըն
կէլտիքտէ, բխգ ոպոսլուղըն միւն.
Տալլ օլան մաՏալլի աճալիսխին արզլլ
իւգէլինէ կաժողիկոստան էմը կէլէ.
Իէք, մաՏալլի աճալիսի ալամ վէ
րուՏալան իւչ զաթ ինթիխապ իտէ.
Իէր, վէ պունլարտան պլրինմիսխին
կաժողիկոս քիսգ ոպոսլարըն իլէ պէ.
Դաալը թայեխն խորւպ, Բոմառան

խթիվաճառը ձեռնադրել խաղի խաղի
Հալ պուրի, եկնի կոնդակ մուծի
պինճե, ետըրըդ կաթիղիկոս իլե
բիսոպպուլար թէրաֆրնտան իլ
ղաթ ինթիկապ օլունաթ, խամբը
թիւմալօյ աթիկաթն աթսթիղդսու
վաւեթաթ իլե Բաբա հազրեթլինն
արը օլունաճաթ, լե Բաբա հազրեթ
լինի պունարաւան պիրինի վե եսթսու
պունարաւան հիւ պիրի եսթսու
լուպ շայթնէ քիւնիլէր օլւաթ
պունարալ խաթըճաւան պլը պաշա
սրն քիւղոպս թաթին խաճեճաթի

2. Մտադատանմ կաթողիկոս Րուս-
դոպոլսի թարաֆընտան ինթիկապ
օլունաուգտա, մէմուրիէթի ինճա լիէ
իլան օլունուր, զէ սօղրա Բօմա ճաւ
նիսլինաէն թաստիդ պոլյուրուր իտիւ,
զէ եալընը թաստիդ օլունաւղտան
ժէլլէ իլսղ ոպտ ձեռնադրել իտէ-
մէդ խոի :

Հալ պուռ ըլի, եէնի կոնդակ մու-
ճիպինճէ, Բոմատան թաստիք օլուն-
մատըքճա, մէմուրլիթիինի նէ՛ իլան
վէ նէ տէ հիլ պիլ տէրէճէտէ իճրա
իտէմէլէճէք սիր :

Պու իքի ճատտէտէ տալի միլլէ.
թին քիլիւճէ հուգուգունուն իկլալ
օլունաուղըւ մէճլիւճէ զապուլ օլու.
նուր :

Կեօնէ զատէ Յակոբ Հիկնախի,
շու բուհանի հուդուդու բուհայան
սընթիւնն պիղիւի ին պէքապէր ա
րամասը լազըմ կէնէճէ, ինի իկովիւ
իմաիւքան, թիւէլիլ օլան եպիսկո
պոսլար աէլիլ, փազաւմ կղերին պէ
րապէր օլմասը ճայիլ իսէ տէ, կէ
րէք պուրասը, վէ կէրէք կոնդակլը
էմվար քիլիւէյէ սայիլը օլան պէսիլ
եպիլըդ կաթողկոսլուդ. աթօռունա
մալսուս օլան էմվարին, աթռունա
սայրըմամասը հազդընտո օլուպ օլ
մասըդը մէսէլէսի սողրայա սլըրա
գրլըր :

Զիւրք օրոնան հուղուղու քիլէ
սէնին նէ վէճէ իլէ թահալ օրոնա
ճաղը միւղաքերեօինէ կէլիսալըտէ
Պօզա պէյ էֆենտի, Բարա հապրէթ
լէյի թարաֆընտան սատր օլան է
մըրլէթ, խուստի իլէ Ռիսոզոզու ին
թիլիսալը մատառիկանէ, միւճերբէտ
միլլէթին խաղը իչին օլմադ քաղմ
կէլիլինի պէյան խտէր։

(St. Louis)

1872

